

čené polovice akcie proti zaplacení ujednané trhové ceny, nižší soudy zamítly.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nižší soudy nesprávně posoudily věc po právní stránce, když zaujaly stanovisko, že jde o nemožnost splnění trhové smlouvy in natura, a že by proto žalobce mohl mít nárok pouze na odškodnění pro nesplnění smlouvy. I akcie znějící na jméno je věc zastupitelná, ježto každá taková akcie stejného druhu představuje stejnou majetkovou hodnotu, a nezáleží na tom, která z jednotlivých akcií stejného druhu je vlastnictvím oprávněné osoby. Proto předmětem splnění smlouvy může býti kterákoliv z akcií stejného druhu. Nezáleží ani na tom, že v písemné smlouvě byl předmět trhové smlouvy označen tak, že žalovaný prodal »svoji 1/2 kmenovou akcii Rolnického akciového cukrovaru v D.«; řečeným označením — právě proto, že jde o věc zastupitelnou — není vyloučeno, aby smlouva byla splněna převodem jiné akcie stejného druhu než té, jež byla v době uzavření smlouvy vlastnictvím žalovaného. Z toho však plyne, že zcizením jediné takovéto půlacie, kterou měl prodatel v době uzavření smlouvy, nenastala nemožnost plnění, která má v zápětí zproštění prodatele splnění smlouvy in natura, neboť není vyloučena možnost — ani právně, ani fakticky —, aby prodatel si opatřil půlacie stejného druhu. Platí to v souzeném případě tím více, že podle skutkového stavu má žalovaný celou akcii stejného druhu, již lze podle třetího odstavce § 3 stanov akciové společnosti proměnit na dílčí akcie. Přesto není žalobní žádání po právu a musilo se dovolání minouti s úspěchem z tohoto důvodu: Podle ustanovení druhého odstavce § 5 stanov Rolnického cukrovaru akciového v D. »ku převedení vlastnictví akcie na neakcionáře způsobem jiným než dědictvím je potřebí povolení výboru«. Podmínka trhové smlouvy, podle níž platí smlouva »i v tom případě, kdyby snad novému tomuto majiteli této 1/2 akcie nebyla Správní radou Rol. akciového cukrovaru v D. schválena«, je proto v rozporu se stanovami a jest ji pokládati za neexistující. Z toho plyne, že žalobnímu žádání, jež směřuje k splnění trhové smlouvy, bylo by lze vyhověti jen, kdyby bylo uděleno ono povolení. Nedostává-li se však tohoto povolení, nemá trhová smlouva právní účinnosti, a nelze proto domáhati se z ní práv.

Čís. 16064.

Byl-li komisionář podle smlouvy povinen po uplynutí šestiměsíční lhůty buď vrátiti neprodané zboží komitentovi vyplaceně, a to bez vyzvání, nebo na svůj účet je převzítí a hotově zaplatiti, nedošlo k prodloužení šestiměsíční lhůty na neurčito tím, že komitent neodpověděl na návrh komisionářův na prodloužení lhůty.

Podle objednávacího listu ze dne 29. března 1928 převzal žalovaný od žalující firmy do komise na konsignační sklad stroje tam popsané a zavázal se vrátiti je žalobkyni bez vyzvání anebo převzítí je na vlastní účet a hotově je zaplatiti. Žalovaný však v řečené lhůtě strojů žalující firmě zpět nezaslal. Tvrdíc, že oprávněně vyúčtovala stroje žalovanému na pevně zažalovanou částkou po srážce příslušného rabatu, domáhá se jejího zaplacení. Proti žalobě namítl žalovaný mimo jiné, že žalobkyně nežádala po uplynutí lhůty ani vrácení strojů, ani zaplacení, takže lhůta byla mlčky prodloužena, že na jeho opětovnou žádost, aby stroje si převzala nebo snížila cenu, neobdržel odpovědi. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: O prodloužení šestiměsíční lhůty smluvené nemůže býti řeči, a to ani na základě dopisů žalovaného z 28. ledna 1931 a 14. září 1931, neboť tehdy smluvená šestiměsíční lhůta už dávno uplynula a oba dopisy obsahují pouze jednostrannou nabídku, která by musela býti přijata, ale nestalo se tak ani mlčky, ani výslovně, neboť nedala-li žalující firma odpovědi, neznamena to, že návrh přijala a zejména na dopis z 26. ledna 1931 nepotřebovala odpovídati, se zřetelem na to, co již uvedeno, t. j. se zřením na dávno uplynulou šestiměsíční lhůtu. Proto nepotřeboval žalovaný nic jiného podnikati, leda podle smlouvy vrátiti stroje po uplynutí šestiměsíční lhůty. Neučinil-li tak, jest ho pokládati ve smyslu písemné smlouvy za kupce strojů daných mu původně do komise. Než i kdyby bylo pravda, že šestiměsíční lhůta trvání komisního poměru v příčině dodaných strojů byla prodloužena ať už na základě dohody výslovné s Arpadem W. dne 8. května 1929, anebo již dříve mlčky, nemá to pražádného významu už proto, že žalovaný až do ukončení sporu strojů vůbec nevrátil, jak již první soud zjistil. Žalovaný myslí patrně, že prodloužená lhůta šestiměsíční měla jíti do nekonečna. Ale v té příčině jest na omylu, neboť i při prodloužení šestiměsíční lhůty musela býti dodržena další šestiměsíční lhůta, která dávno zase uplynula do dne vyúčtování, t. j. do 9. října 1931.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalovaný upustil již v dovolání od námítky, že šestiměsíční lhůta, stanovená při komisním zboží, je pouhou formalitou, uznává ji za smluvní podmínku platnou mezi stranami rozepře, avšak snaží se pod dovolacím důvodem právní mylnosti (§ 503 č. 4 c. ř. s.) dovoditi, že tato smluvená lhůta byla mlčky a výslovně prodloužena vůlí stran na dobu neurčitou. Bezvýznamnost vývodů těch vyvrátil již odvolací soud a stačí dovolatele odkázati na příslušné důvody napadeného rozsudku, a k vývodům dovolání se jen dodává: Žalobkyně nepotřebovala odpovídati na návrhy žalovaného, učiněné v jeho dopisech ze dne 26. ledna a 14. února 1931, poněvadž platila mezi stranami smluvní podmínka objednávacího listu, podle něhož byl komisionář povinen po uplynutí šestiměsíční lhůty neprodané zboží vyplaceně jí zpět do továrny bez vyzvání vrátiti anebo na svůj účet je převzítí a jí hotově zaplatiti. Pouhé mlčení

obchodníka není za pravidelných poměrů ani souhlasem, ani vzdáním se práva, však nabývá toho významu tam, kde se měl obchodník ozvati, nesouhlasí-li, a kde jednotlivosti případu nedopouštějí důvodně pochybovati o tom, že by obchodník nebyl mlčel, kdyby nebyl souhlasil. Neodpověděla-li žalobkyně na návrhy, učiněné v řečených dopisech dovolatelových, nemohl žalovaný důvodně usuzovati ve smyslu § 863 obč. zák., že žalobkyně souhlasila s prodloužením šestiměsíční lhůty na dobu neurčitou a že se byla vzdala smluvního práva v tom směru. Žalobkyně nebyla smluvně povinna, aby žalovaného vyzvala k vrácení zboží do určité doby, naopak povinnost vrátiti žalobkyni neodprodané zboží vyplaceně po uplynutí šestiměsíční lhůty, a to bez vyzvání, stíhala dovolatele, a nezachoval-li se podle smluvených podmínek, musí nésti toho důsledky.

Čís. 16065.

I. Není nezákonností ani zřejmým rozporem se spisy (§ 46, odst. 2 nesp. říz.), zmocnil-li pozůstalostní soud — bez odporu opatrovníka pozůstalosti — přihlášeného dědice, jemuž správa pozůstalosti nebyla ještě svěřena, k vedení určitého sporu. Takovým zmocněním soud přenechal onomu dědici určitý díl správy pozůstalosti.

II. Ani odkazovník, ani nepominutelný dědic nejsou oprávněni k rekursu proti opatření soudu za pozůstalostního řízení, nejsou-li p ř í m o ve svých právech dotčeni.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1937, R I 450/37.)

Pozůstalostní soud udělil v pozůstalostní věci po Václavu H. st. dodatečně po zahájení sporu řečenou pozůstalostí, zastoupenou přihlášeným dědicem Bedřichem H., k návrhu tohoto dědice usnesením ze dne 9. prosince 1936 D I 589/35 zmocnění k vedení sporu o obnovu základní rozepře Ck III 57/34 vedené u krajského soudu v L., ačkoli přihlášený dědic Václav H. ml. se vyjádřil proti tomu, ježto jde o svévolný a beznadějný spor, jímž vzejdou pozůstalosti zbytečné procesní útraty. Mimo to usnesením z téhož dne přenechal společnou správu uvedené pozůstalosti přihlášeným dědicům jmenovanému Bedřichu H., Václavu H. ml. a Dr. Rudolfu H. (§ 145 nesp. a § 810 obč. zák.), zbaviv dosavadního opatrovníka pozůstalosti Dr. Jindřicha L. jeho funkce opatrovnické. Rekursní soud nevyhověl rekursu přihlášeného dědice Václava H. ml. do usnesení o udělení zmocnění a odmítl rekurs vdovy Augusty H. a odkazovnice Anny W. do usnesení o přenechání správy pozůstalosti výše uvedeným dědicům.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacím rekursům.

D ů v o d y:

O zmocnění k vedení sporu pro pozůstalost jest zpravidla zažádati před podáním žaloby a předpoklady pro udělení řečeného zmocnění jest